

Jaarverslag van de Commissie van Toezicht
van DENDERMONDE
Jaar: 2019

A: De leden van de Commissie van Toezicht
Cc: Het centraal Secretariaat van de CTRG

- I. De Commissie van Toezicht**
- II. De penitentiare inrichting – Gevangenis van Dendermonde**
- III. Het toezicht**
- IV. Advies en informatie voor de CTRG**
- V. Conclusie(s) en voornemens voor de werking 2020**

DANK

aan al de leden en de secretaris van onze commissie voor hun belangeloze inzet en ethische gedrevenheid,

aan onze oud-leden voor hun warm supportergehalte,

aan de directie en het personeel van de gevangenis voor hun constructieve samenwerking in de zoektocht naar oplossingen,

aan de leden van de centrale raad voor hun ondersteuning bij de opstart van de nieuwe commissie.

Ann Moens - voorzitter

VI. De Commissie van Toezicht

A. Samenstelling (en achterliggend expertisedomein)

CVT tot 1/9/2019

Voorzitter: Danny De Schepper (voorzitter) (magistratuur vredegerecht)

Secretaris: JP De Visscher (justitiële administratie)

Leden:

- André De Landtsheer, (medisch)
- Arsène Colpaert, (magistratuur Hof van Beroep)
- Luc Boterberg, (politieel federaal)
- Marijke Collier, (juridisch)
- Nathalie Tas, (justitiële administratie)
- Tom De Smet, (juridisch)
- Dafné Koklenberg, (criminologie)
- Firmin De Brandt, (medisch)
- Sarah.Bernaers, (juridisch)
- Christian Duur (magistratuur openbaar ministerie)

Expert: Patrick Feys. (politieel lokaal)

CVT vanaf 1/9/2019

Voorzitter: Ann(ie) Moens (geestelijke gezondheidszorg)

Ondervoorzitter Danny De Schepper (magistratuur vredegerecht)

Secretaris: JP De Visscher (justitiële administratie)

Leden:

- André De Landtsheer, (medisch)
- Arsène Colpaert, (magistratuur Hof van Beroep)
- Marijke Collier, (juridisch)
- Nathalie Tas, (justitiële administratie)
- Dafné Koklenberg, (criminologie)
- Firmin De Brandt, (medisch)
- Herman Verhelst, (sociale tewerkstelling)
- Katty Verstraeten, (controle en opvolging)
- Lien Boutsen, (audit)
- Christa Van Campenhout, (psychiatrie en gedwongen zorg)
- Tom Van Herreweghe (bemiddeling en juridisch)
- Roger Toelen (ontslag genomen)
- Roland Rosseel (ontslag genomen)

Wij houden eraan Jean Pierre De Visscher in het bijzonder te bedanken voor de vele jaren onnavolgbare inzet als secretaris van deze commissie van toezicht. Sinds 2006 houdt hij de pen vast en zorgt hij ervoor dat de organisatie van onze werking op rolletjes loopt. Hij legt deze functie begin 2020 neer en wordt opgevolgd door Alain Piret, die we hartelijk welkom heten.

B. Functioneren

[maandelijkse vergaderingen, bezoeken/ maandcommissaris(sen), vergadering met de directie, contact met andere diensten, enz.]

Maandvergaderingen:

De (nieuwe) commissie vergaderde sinds de opstart telkens aan het eind van iedere maand. Indien te veel leden in de onmogelijkheid zijn deze datum aan te houden, dan wordt voor de lopende maand een gepaste dag afgesproken.

Voor het werkjaar 2020 gaat de maandvergadering afwisselend door op de laatste vrijdag en de laatste dinsdag van elke maand. Bij de opstart in het najaar 2019 dienden een aantal kennismakingsmomenten ingepland en werd van de regeling afgeweken.

De commissie vergadert telkens vanaf 18.00 u, in een vergaderruimte van de gevangenis.

Maandcommissarissen (MC):

Tot op heden zijn alle leden van de commissie om de beurt maandcommissaris. Eens de beklagcommissie operationeel wordt, zal hier mogelijks een andere regeling komen. Algemene regeling: de leden van de Commissie van Toezicht zijn er beurtelings mee belast gedurende één maand, ten minste éénmaal per week als maand-commissaris de gevangenis of gevangenissen waarbij zij zijn ingericht, te bezoeken.

Op de vergadering wordt de maandcommissaris voor de volgende maand aangeduid door de voorzitter. Hierbij wordt – zoveel als mogelijk- een afgesproken stramien aangehouden. Wanneer de nood zich voordoet, springen andere leden bij, bijvoorbeeld indien er nog een vacature loopt, of indien iemand door ziekte verhinderd is.

Voor het afgelopen werkjaar werd- in de opstartfase- afgesproken dat in duo's gewerkt werd en dat een van de leden van de vroegere commissie samen met een van de nieuwe leden de opdracht vervulde. Deze training-on-the-spot leek ons de meest efficiënte manier om het reilen en zeilen in de gevangenis en de rol van de maandcommissaris hierin te leren kennen.

Contacten met directie en interne diensten:

De MC gaat zeker langs op de griffie (aantal aanwezigen), in het detentiecentrum (brievenbus ledigen en aanvragen opvolgen) en bij de directie (indien beschikbaar). De maandcommissarissen-artsen gaan tijdens hun maandopdracht ook altijd langs bij de medische dienst voor een update van de gezondheidsvoorzieningen en de organisatie van de zorgverlening.

Het staat de MC vrij om andere diensten te bezoeken, al dan niet naar aanleiding van een concreet verzoek van een gedetineerde.

De MC kan in de lopende maand voor vragen terecht bij de voorzitter, de secretaris en de artsen van de commissie.

Positieve en negatieve ervaringen bij de organisatie van de werkzaamheden

- Over het algemeen krijgen de MC constructieve samenwerking van het gevangenispersoneel. Het blijft erg uitzonderlijk dat er wat passieve obstructie is, kwam voor in momenten van dreigende staking en toen de gevangenisdirectie op een bepaald moment wijziging wou doorvoeren in het systeem van personeelsroostering en naar een 'team'indeling wou gaan.

- Het inrichten van een afzonderlijke ‘gespreks’vleugel is een flinke verbetering voor de organisatie van de gesprekken. Ook de aanwezigheid van een personeelslid voor het oproepen van de verzoekende gedetineerden wordt beleefd als een welkome en aangename service.
- De gevangenis stelt ook het vergaderlokaal ter beschikking van de commissie voor de maandelijkse vergadering, waarvoor dank.
- We kregen ook een uitgebreide toelichting door de directie en een rondleiding voor de nieuwe leden bij de start van de commissies volgens de nieuwe regelgeving.
- De nieuwe samenstelling:
  - goede mix tussen oude en nieuwe leden, tussen mannen en vrouwen, tussen jonge en wat oudere leden
  - een breed palet van eigen competenties die meegebracht worden zowel in het domein van de bemiddeling als in dat van zorg en controle,
  - vele sectoren aan tafel: juridisch, justitieel, welzijn, gezondheidszorg, enkel het positionele segment ontbreekt momenteel nog
- Problemen?
  - SIDIS-suite:
    - Toegang niet gebruiksvriendelijk
    - De beschikbare info voor de CVT is niet de meest relevante voor de werkzaamheden
  - Beschikbaarheid van directie en bepaalde diensten is niet altijd gegarandeerd bij bezoek maandcommissaris, zodat overleg soms onmogelijk en/of laattijdig is. Schriftelijke communicatie of communicatie via e-mail is omwille van privacy-redenen niet altijd wenselijk.
  - Sommige gedetineerden beklagen zich over het feit dat zij geen rechtstreekse toegang hebben tot de brievenbus van de CVT zodat zij hun klachtenbriefjes enkel door een penitentiair beambte in de brievenbus kunnen laten steken. Deze toestand is niet wenselijk.
- Verbetersuggesties?
  - Rechtstreekse toegang tot het intern elektronische systeem (o.a. denirp) door de bezoekende MC zou systematisch/automatisch moeten kunnen
  - Aan gedetineerde moet worden gegarandeerd dat zij zelf dagelijks toegang kunnen hebben tot de brievenbus van de CVT

C. Behandeling van verzoeken van gedetineerde personen/ Bemiddeling

De hoofdplicht zit duidelijk in het behandelen van verzoeken en het zoeken naar oplossingen en compromissen in aangebrachte problemen.

De verzoeken gebeuren door middel van gele rapportbriefjes voor alle externe diensten, die in de bus van de CVT gestoken worden.

Af en toe krijgt de commissie van Dendermonde ook externe schriftelijke vragen, zowel van de CTRG als van burgers (gedetineerden en hun omgeving) maar ook vragen tot deelname aan allerlei onderzoeken, stage-aanvragen en eindwerken. Op de drie laatste soort vragen is het voor de CVT moeilijk om erop in te gaan. We wijzen hier dan vooral de weg naar de juiste instantie.

De schriftelijke vragen die via mail of brief aankomen bij de commissie (voorzitter of secretaris) schat de ontvanger al een eerste keer de ontvankelijkheid en de afhandelingswijze in. Deze vragen en hun (voorgestelde) gevolg worden dan op de eerstvolgende maandvergadering door de voltallige commissie beoordeeld.

De verzoeken worden door de maandcommissaris behandeld, die – waar nodig- beroep kan doen op de voorzitter of de arts van de commissie.

Bij deze behandeling apprecieert de MC eerst de vraag of het verzoek. Waar nodig informeert de MC zich eerst verder, zowel intern bij de gevangenisdiensten, als waar nodig extern. Hij hoort – voorafgaandelijk of nadien- de indiener van het verzoek en geeft er het gepaste gevolg aan. De aard van het vervolg kan uiteenlopen: informatie geven en de juiste weg wijzen, bespreken met een interne dienst, bespreken met de directie, onderhandelen naar een werkbare oplossing tot het samen met o.a. gedetineerde en directie vaststellen van de onmogelijkheid van een oplossing voor de gestelde vraag/probleem. Deze onmogelijkheden kunnen te maken hebben met de gegrondheid /aard van de vraag, de eigenheid van de regels bij detentie in het algemeen of met de specifieke situatie in de gevangenis van Dendermonde (oude gevangenis, beperkte accommodatie van sport- of bezoekerszaal, beperkt atelieraanbod, sluiten van de afdeling van de stadbibliotheek, enz.).

D. De Commissie in cijfers

a. Aantal maandelijkse vergaderingen

1) Gewone vergaderingen: 12

2) Extra bijeenkomsten/uitnodigingen:

- Nieuwjaarsontmoeting CVT
- Nieuwjaarsreceptie gevangenis
- Uiteenzetting werking Dendermonde en rondleiding
- Vorming door de centrale raad
- Voorzitters afzonderlijke vergaderingen:

Geen in de periode waarover het jaarverslag handelt (01.09 – 31.12.2019). Ter voorbereiding van de installatie van de nieuwe commissies heeft wel een voorzittersvergadering plaats gevonden op vrijdag, 14 juni 2019. De toenmalige voorzitter van de CVT Dendermonde Danny De Schepper was daarbij aanwezig.

We beperken ons illustratief tot cijfers 2° helft 2019	<i>b. Aanwezigheid leden maandelijkse vergaderingen (secr.in)</i>	<i>c. N bezoeken MC penitentiaire inrichting</i>	<i>d. Aantal ingediende verzoeken</i>
Juli	7	6	25
Augustus	8	4	22
September	13	4	15
Oktober	11	4	19
November	9	4	22
December	9	4	17

Gemiddeld dus rond de 20 verzoeken (briefjes) per maand.

Tussenskomsten: vooral via pendelonderhandeling. CVT Dendermonde heeft niet de gewoonte om bemiddelingszittingen te organiseren, wel eerder 'zitdagen'. De verschillende betrokken partijen worden beluisterd, er wordt naar een onderhandelde oplossing gezocht, die dan opnieuw aan elke partij gecommuniceerd wordt.

VII. De penitentiare inrichting – Gevangenis van Dendermonde

A. Werking

1) Gevangenis

VOORAF: Voor de onderdelen hieronder baseren, wij ons op de informatie die wij verzamelden op internetsites en naar aanleiding van een concrete vraag/klacht van een gedetineerde. We betrachten dus geen volledigheid in de beschrijvingen die vaak slechts een momentopname is van wat de maandcommissarissen waarnemen.

De gevangenis van Dendermonde werd van 1861 tot 1863 gebouwd, zoals veel Belgische gevangenissen uit die tijd volgens de richtlijnen van toenmalig inspecteur-generaal van het gevangeniswezen Edouard Ducpétiaux en naar een ontwerp van François Derré, architect van de meeste van deze gevangenissen. Oorspronkelijk waren er 121 cellen voor mannen en 54 voor vrouwen. De gevangenen bevinden zich in drie vleugels, in stervorm rond een centraal panopticum. Van 1950 tot 1951 en van 1964 tot 1970 werden renovatiewerken aan het gebouw uitgevoerd. In 2004 werd de gevangenis beschermd als onroerend erfgoed.

De gevangenis van Dendermonde werd in 1863 geopend en is daarmee een van de oudere gevangenissen in België. De gevangenis in het centrum van de stad was tot de opening van de gevangenis in Beveren-Waas de enige in het voormalige gerechtelijk arrondissement Dendermonde. De gevangenis dient zowel als arresthuis als strafhuis. Er is plaats voor 168 gedetineerden maar de gevangenis is overbevolkt met regelmatig 250 geplaatste gevangenen.

Sinds 1863 fungeert de gevangenis van Dendermonde als arresthuis en strafhuis. Hier zijn gedetineerden ondergebracht in twee verschillende regimes. Het algemeen regime is van toepassing op de gedetineerden die in vleugel A, B en C verblijven. Zij verlaten enkel de cel om deel te nemen aan gemeenschappelijke activiteiten. Een specifiek regime is van toepassing voor de afdeling beperkte detentie. Binnen deze afdeling kunnen gedetineerden vrij bewegen. Het cellencomplex is enerzijds voorzien voor de gedetineerden in voorarrest. Daarnaast bepalen de classificatieregels dat Dendermonde een inrichting is voor correctioneel veroordeelde mannelijke recidivisten, en dit sinds 1937.

2) Materiële omstandigheden van detentie

Beschrijving van het gebouw, algemene staat

- Wij verwijzen naar onze voorgaande jaarverslagen. Wij citeren uit ons jaarverslag van 2015:

‘Ondanks de hoge leeftijd van het gebouw (>150 jaar) blijft de gevangenis intensief gebruikt. ... Er zijn dus permanent herstellings- en instandhoudingsingrepen noodzakelijk. ...De gevangenis oogt dan ook oud en versleten, zéker als je vergelijkt met een aantal andere penitentiaire inrichtingen. ...De commissie volgt de moeizame tocht richting nieuwe gevangenis dus al meer dan een decennium op en hoopt dan ook dat er eindelijk doorbraken komen en dat er dan mogelijkheid is om deze oude gevangenis een herconditionering ten gronde te geven, vooraleer ze terug operationeel ingeschakeld wordt in het geheel van penitentiaire inrichtingen.’

- Door het veel te lang aanslepen van de procedureslag m.b.t. de nieuw-te-bouwen gevangenis te Dendermonde, is lange tijd geen enkele structurele investering kunnen gebeuren in de huidige gevangenis, die zich in het hart van Dendermonde bevindt. Gelukkig werd na tien jaar op 24 juli 2019 de vergunning verleend voor de nieuwe gevangenis en kunnen de bouwwerkzaamheden opnieuw aangevat worden
- De commissie dankt in elk geval ook de lokale verantwoordelijken, die begrip hadden voor de primitieve omstandigheden waarin de commissie, en met haar ook andere externe diensten, dienden te werken.

B. Opmerkelijke gebeurtenissen/ belangrijkste veranderingen binnen de inrichting

- Het vrijmaken van een vleugel, het met minimale ingrepen inrichten ervan als gesprekscampus (‘Den Bis’) en niet te vergeten het vrijmaken van een personeelslid voor het organiseren van de ‘bewegingen’ die hiermee samenhangen, is een gewaardeerde inspanning die het werk als maandcommissaris eenvoudiger en comfortabeler maakt.
- Het project ‘Anders werken’ dat een belangrijk impact had op de bezoeksregeling, waardoor er meer bezoek kon georganiseerd worden en wantoestanden aan de poort van de gevangenissen verdwenen.

C. De penitentiaire inrichting in cijfers

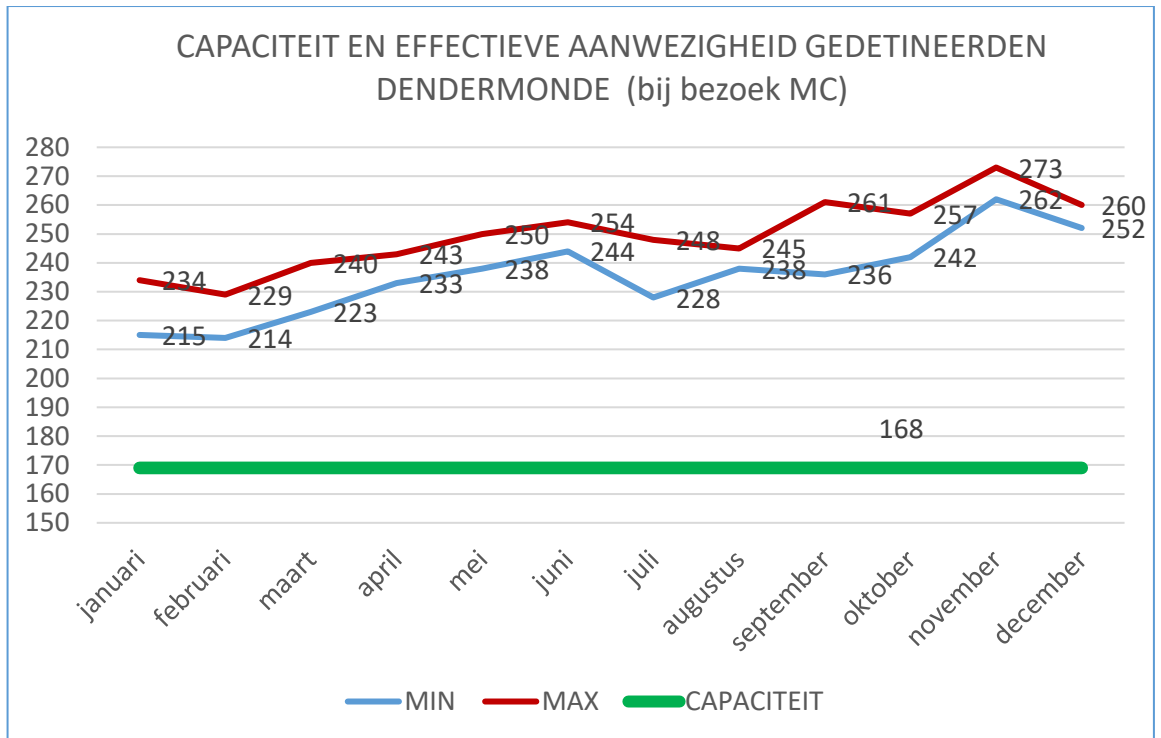
a. Gevangenisbevolking (maand per maand)

De maandcommissaris vraagt elke week de aanwezigheidscijfers op. Deze schommelden in 2019 tussen 214 en 273 (gemiddelde 242). Theoretische capaciteit = **169**

Buiten de aanwezigen worden nog een aantal personen in strafonderbreking of met ET administratief opgevolgd. In praktijk is er voortdurend sterke overbezetting, en grondslapers indien te veel in overtal gaan.

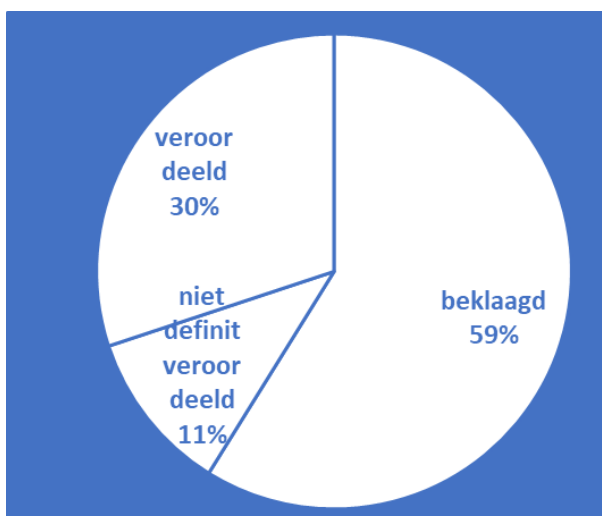

Cijfers uit de maandverslagen:

Capaciteit van 159 + 9 beperkte detentie

Illustratief voorbeeld (uit 2020). Op 18.03.'20 ingevuld voor 226 mannen waarvan:

<i>Jaar</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>Stijging% t.o.v. 2017</i>
<i>Gemiddelde dagbevolking</i>	<i>224</i>	<i>234</i>	<i>242.5</i>	<i>+9.2%</i>
<i>Jaarlijkse instroom</i>	<i>903</i>	<i>949</i>	<i>1026</i>	<i>+ 13.6%</i>

b. Aantal (beschikbare) personeelsleden (maand per maand)

Beschikbaar personeel = bewaking/techniek/administratie die beschikbaar was op de werkvloer (dus niet afwezig owv ziekte, loopbaanonderbreking of andere verlofstelsels)

- op 01/01/2019 hadden wij 136 beschikbare personeelsleden (bewaking/administratie)
- op 01/07/2019 hadden wij 121 beschikbare personeelsleden (bewaking/administratie)
- op 31/12/2019 hadden wij 135 beschikbare personeelsleden (bewaking/administratie)

Met dank aan de directie voor de gegevens.

VIII. Het toezicht

We bezorgen gegevens van de tweede helft van 2019, dus de twee laatste maanden van de vroegere commissie en de 4 eerste maanden van de nieuwe commissie.

We gebruiken hier de indeling van het inspiratiemodel maandverslag MC dat ons met een link naar googledrive bezorgd werd en vullen hier de elementen in waar n.a.v. onze opdracht mee geconfronteerd werden

Naast onderstaande indeling

- Komen ook regelmatig vragen en verzoeken die eigenlijk te maken hebben met het eigen detentietraject. We wijzen dan de weg naar advocaat, PSD, JWW,...
- Zijn er ook een aantal algemene afspraken: bij een klacht steeds proberen concrete gegevens over datum, naam betrokken personeelslid, te vragen. Zo niet is het veel moeilijker om concreet op een casus in te grijpen voor de directie.

I. Detentieomstandigheden

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	Mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
<i>Overbevolking</i>	alle	De structurele en zware overbevolking blijft een groot probleem, aan de oorsprong van vele klachten. Deze structurele overbevolking brengt een heleboel basisrechten van gedetineerden ernstig in het gedrang (zowel materieel, medisch, psychosociaal, ...)	We kijken reikhalzend uit naar de bouw van een nieuwe gevangenis met een aanmerkelijk grotere capaciteit. Werken zouden worden aangevat medio 2020 en een 2-tal jaar duren.
<i>Netheid en goede staat van het gebouw (cel, strafcel, douches, keuken, wandeling, gemeenschappelijke ruimte, bezoekszaal, werkplaats, enz.)</i>	aug sept	Onvoldoende groot bezoekslokaal. Samen met een roker op cel	Uit contact met directie: klopt en geen andere lokalen vrij en bovendien betekent dit dubbel zoveel personeel hierop zetten (hebben ze niet) Er komt maximaal haalbaar aantal bezoekmomenten en nieuwe regeling over reservering die elke gedetineerde en elke bezoeker ontvangt. Sindsdien geen bezoekersgevechten meer aan de poort. Wel nog problemen over de annulaties of niet-opdaggers en onmogelijkheid om opnieuw in te vullen Kwartierchef zorgt hiervoor. Bij hoge overbevolking worden dergelijke zaken soms onmogelijk. Wordt zo kort mogelijk gehouden

<i>Keuken en voeding</i>	sept-okt	Brood bedield in zakjes. Dubbele opmerkingen: Er is geklaagd over brood dat weggesmeten wordt(sept). Er zijn er die klagen dat er nu te weinig sneetjes zijn (okt)	De bedeling is inderdaad herzien, om verkwisting tegen te gaan. Als er <10 sneetjes in zitten moet betrokkene dit onmiddellijk melden want is niet de afspraak
<i>Kledij en beddengoed</i>	okt	Verdwenen kledij uit de vestiaire (persoonlijke zak)	Onderzocht bij de vestiaire en klacht klopt. Gebeurd tijdens verlof verantwoordelijke. Betrokkene wordt vergoed voor wat weg is (maar lange procedure, moet langs Brussel)
1) <i>Schadevergoeding</i>	nov	Hoge vergoedingen en geen zicht op de lijst en kostprijs	Regelgeving en lijst opgevraagd bij directie en ontvangen
2) <i>Onthaal</i>	sept	Te drukke en zeer gemengd publiek aan het onthaal (verschillende functies langs dezelfde inkomdeur: bezoekers, halen/ brengen kinderbezoek (kleintjes met buggy e.d.), advocaten, commissieleden...°	Suggestie voor centrale raad: mee te nemen in de bouw van nieuwe gevangenissen. Hoe kan het onthaal georganiseerd worden, zowel infrastructuur als organisatieproces, zodanig dat deze stromen niet door elkaar lopen en er minimale wachttijden zijn.
3) <i>Verhuur van goederen (televisie, koelkast, kookplaten, etc.)</i>	sept	Liep administratief niet OK; geld ging van de rekening vooraleer er een contract was	Directie bevestigt dat dit niet OK is en contacteerde de boekhouding om het op te lossen. Waarschijnlijk in het weekend gebeurt en 's maandags niet in orde gebracht. Boekhouding onderbemand
4) <i>Diensten (wasserij, kapper, vestiaire, sociale kantine, enz.)</i>	nov	Kapper is 1 gedetineerde, werkt traag (enkel zaterdag en 5 per dag) en dus te lang wachten voor kapbeurt.	Systeem opgevraagd bij de directie en ook eventueel budget dat ervoor is Budget voor de kapper wordt centraal bepaald, kan niet gewijzigd worden. Kosteloos voor de gedetineerden. Mag om budgetredenen maar 1 dag/week kappen. Te overwegen om kapper in een ander budget te zetten maar dan zou het voor de gedetineerden bv 0,5€ kosten. Zou wel capaciteit verhogen. Wordt verder bekeken.

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zaakvoerder zich nu ook bewust van de onhoudbaarheid van dit systeem (>70 wachtenden per vleugel) ➤ Kapper naar een ander lokaal (buiten gesprekszone) waardoor aantal naar 10/dag opgevoerd kan.
<i>Geldrekening en boekhouding</i>	okt	Vragen over regels bij niet-aflevering producten	Als product niet leverbaar is voor alle gevangenen wordt het terugbetaald. Individuele situaties moeten gemeld via rapportbriefje. Gegevens worden een maand bijgehouden
	okt	Geld dat door familie gestort werd op verkeerde rekening gezet	Na tussenkomst MCV op de boekhouding en manuele controle bleek het verhaal te kloppen. Boekhouding zal de materiële vergissing rechtzetten
	dec	Geld gestort op rekening broer (die het verbruikte waardoor betrokkene bv niks kon kopen noch telefoneren)	Er werden excuses aangeboden voor de vergissing
<i>Kantine</i>	aug	Lang wachten op spuitwater omdat steeds dezelfde sectie de laatste is	Probleem doorgepraat met de kwartierchef: deze verontschuldigde zich. Soms wordt er inderdaad te weinig producten geleverd Directie ging dit rechtzetten.
	dec	Onvolledige aflevering kantine en toch volledige doorrekening	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Suggestie CVT: misschien kan het laten 'tekenen voor ontvangst' vd goederen hier soelaas brengen

II. Contacten met de buitenwereld en familiale band

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
<i>Bezoekregeling</i>	<p>juli</p> <p>aug</p> <p>aug</p>	<p>Overgangsproblemen met de nieuwe regeling. Mensen die toch tevergeefs buiten wachten, te laat reserveren, te veel telefoontjes nodig</p> <p>Nieuwe regeling met kinderziektes</p> <p>Maar ook positieve appreciatie: regeling met werken op afspraak eigenlijk veel beter dan vroeger</p>	<p>Met de directie besproken dat er nog moet bijgestuurd. Directie vragende partij voor suggesties</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moet bijgestuurd - Betere elektronische uitrusting gevangenis nodig voor reservatie - iets doen aan niet-opdaggers die plaatsen voor anderen innemen - er zijn al meer bezoeksessies ➤ signalen gekregen dat er verbetering is ➤ positieve organisatie: <ul style="list-style-type: none"> ○ er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de afstand die bezoekers moeten afleggen en als gunst worden soms 2 bezoeksessies aaneen gekoppeld. ○ Voor de roostering wordt er nu 'gepuzzeld' met de aanvragen om iedereen kansen te geven en niet langer FIFO gewerkt (sommigen kwamen nooit aanbod)

<i>a. Aan tafel</i>	nov	Bij overbevolking zijn er te weinig bezoekmomenten mogelijk	<ul style="list-style-type: none"> - te kleine bezoekszaal(N=1) en veel niet-opdaggers: maar 12 plaatsen tegelijk ➤ nieuw: als zelfde bezoek binnen termijn van 2 weken 2 keer niet opdaagt, dan is er de volgende 3 maanden voor die personen enkel glasbezoek
<i>b. Ongestoord bezoek</i>	sept	Reservatie loopt niet perfect Ook de feedback bij dubbele boeking niet steeds in orde	<p>Systeem bevraagd bij directie en de frictie-elementen meegegeven (aantal kansen op OB, respecteren timing, feedback...) Er is maar 1 ruimte ter beschikking</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ In principe recht op 3x/maand. Vraag vele malen groter dan aanbod, vandaar in praktijk vaak maar 1x/maand
	dec	Problemen toekennen ongestoord bezoek	
<i>Telefonie</i>	juli	PB-er die telefoonreglement niet correct toepast (vanaf 9 u i.p.v. vanaf 8u in Huish R)	Gemeld aan directie
	aug	weken niet kunnen telefoneren op cel	Er waren mankementen. Die zijn verholpen. Er is ook nog steeds telefoon in het centrale deel (publieker) waar in nood gebruik zou kunnen van gemaakt worden
<i>Contacten en media (kranten, tijdschriften, publicaties, radio televisie, enz.)</i>	nov	Klachten over strenge regeling binnenkomende tijdschriften	<ul style="list-style-type: none"> a- als het kan aangekocht worden, mag het niet meegebracht worden door bezoek b- Voor abonnement moet leveringsadres aangepast worden

III. Regime en activiteiten

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
<i>Overlegorgaan (mogelijkheid voor de CvT om deel te nemen/geïnformeerd te zijn)</i>	sept	Verslagen komen niet systematisch, wel op vraag	Gevraagd om in de toekomst de vergaderingen van het overlegorgaan aan te kondigen aan de CVT en de verslagen systematisch te bezorgen aan de secretaris van de CVT
<i>c. Op cel</i>	alle mnden	Overbevolking als structureel probleem steeds opnieuw aangekaart, met grondslapers en spanningen.	De basisvoorzieningen voor gedetineerden lijden hieronder en zorgt voor een hogere belasting voor de PB-ers en de PSD.
<i>Bibliotheek</i>	nov	Samenwerking met stadsbibliotheek stopgezet na ontslag medewerker. In de eigen gevangenisbibliotheek zijn er te weinig boeken, en zeker in andere talen dan het NL. Moeilijk doen over eigen boeken meebrengen	Eigen lectuur kan, maar moet gecontroleerd worden, ook in het verslag v overlegorgaan POSITIEF: na het sluiten van de afdeling van de stadsbibliotheek werd intern door personeel een interne bib ingericht, gerund door een gedetineerde. Ook de CVT heeft voor aanlevering van boeken gezorgd via afgedankte boeken van bibliotheken en privépersonen
<i>Andere Klacht over verveling</i>	aug 3x	Te weinig mogelijkheid fitness/sport door de warmte geannuleerd, bib dicht,	

IV. Gezondheidszorg

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
<i>Toegang tot gespecialiseerde medische zorgen (personeel, uren, aantal raadplegingen, enz.)</i>	aug/ sept nov	Man (hartpatiënt) gevallen, ambulance pas na 4 u. Betrokkene wil dat PSD dit in dossier zet De verstrekking van een noodzakelijke gebitsprothese na extractie van alle tanden liep vertraging op door onduidelijkheid over wie voor de betaling zou instaan, onder meer door onzekerheid over de resterende detentieduur.	PSD geeft aan dat de man wel gemonitord werd en dat ze dan toch de ambulance belden omdat hijzelf zo bleef aandringen. In dossier opnemen? Ze willen dit wel doen maar dat dit geen effect zal hebben op zijn detentietraject. Dit schriftelijk aan de man gemeld. Aangebracht bij directie. Erkent het probleem maar wordt centraal beslist en hangt af bv van mogelijk nakende transfer. Gevraagd om gevolgen voor betrokkene (o.a. haast nt kunnen eten) op te lossen. Algemeen wordt bij medische ingrepen door de directie enkel het financiële afgewogen: solvabiliteit, hoeveel maandelijks afbetalen,...) De voorgestelde uitneembare prothese zou (50+) bijna volledig terugbetaald worden. Hij kan het echter niet voorschieten. Indien hij binnen 6 mnd vrijkomt, zou hij nog 6 mnd moeten wachten in ziekenfonds vooraleer terugbetaling
A. <i>Medisch dossier</i>	sept	Voelt zich niet gehoord met niersteenprobleem. Niet aangepaste medicatie. Is medisch dossier wel hier?	Arts CVT: er was inderdaad geen voorgaand dossier aanwezig. Afspraak dat betrokkene ofwel het dossier liet opvragen ofwel de coördinaten van voorgaande ziekenhuizen/artsen doorgeeft aan medische dienst zodat die zelf kunnen contact opnemen.
<i>Apotheek en medicatie (voorbereiding, verdeling, ...)</i>	aug	Vraag naar cannabisolie	Nagevraagd bij de verpleegkundige: Centrale dienst Gezondheid is formeel: is in elke gevangenis verboden

V. Orde en veiligheid

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
Onderzoek aan de kledij	dec	Binnengebrachte schoenen die bij de portier metaaldetector OK maar de metaaldetectoren binnen de inrichting deden afgaan.	Misschien staan machines verschillend afgesteld maar alvast moet het metaal eruit gehaald, anders mogen ze niet in het cellengedeelte
Afzondering in strafcel [	juli	8 dagen strafcel en maar 3 X bezoek directie	Uitgeklaard met directie

VI. Incidenten

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
Tussen bewaking en gedetineerde personen	sept dec	Zware fysieke agressie en verwonding p-lid n.a.v. een fouille Schermutseling aan een celdeur waarbij geduwd werd. Medecelgenoot zegt dat er een klopstoot gegeven is door PB-er	Betrokkene legt zich neer bij zware sanctie en zegt dat het zijn bedoeling niet was Directie ploos dit uit. Zou zijn voet tussen de deur gezet hebben en naar binnen geduwd zijn. (woord tegen woord)
Tussen politie en gedetineerde personen	okt	Politie zou GSM, tasje en rugzak afgegeven hebben in de gevangenis en ontvangstbewijs hebben. Gevangenis heeft deze niet in bezit	Betrokkene aangeraden ontvangstbewijs op te vragen bij politie. Betrokkene wenst te wachten omdat hij vrijkomt en dan de stappen te zetten

We vermelden hier een incident dat we niet goed kunnen plaatsen onder de categorieën: September: er is een mes verdwenen uit de keuken. Gevolg is dat iedereen ontslagen werd. Mes kwam niet uit. De procedures keuken zijn herzien en verstrengd. Tegelijk gaat het verhaal dat de ontslagen er kwamen omdat er vaak drugs gedeald werden in de keuken en dat het 'mes'incident de directie goed uitkwam om die groep uit elkaar te halen.

VII. Detentieplan

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
<i>Overplaatsing</i>	okt	Zorgen over de eigen veiligheid bij overplaatsing naar Merksplas	➤ Positief: Directie volgt actief op en nam contact met Merksplas om hem in andere vleugel te krijgen dan tegenstanders
<i>d. Uitgaansvergunning</i>	sept	Onterecht protest van oudere kwartierchef tegen het verkrijgen van burgerkledij voor bezoek aan pijnkliniek (vervoer door politie)	Directie had dit probleem zelf al aangepakt wegens onterecht, het rapport vd chef onontvankelijk verklaard en de kwartierchef de juiste documenten (uit 2005) nogmaals bezorgd
<i>B. Beperkte detentie</i>	dec	PSD kan nooit op de wettelijk voorziene 6 weken het aanvraagdossier afwerken.	Gezien onderbemanning en overbevolking blijkt dit niet te lukken. Zolang verslag niet af is = negatief advies. De gedetineerde kan (in principe) wel met andere stukken zijn zaak bepleiten bij de SURB
<i>C. Voorwaardelijke invrijheidsstelling</i>	dec	Klacht over de PSD over het niet bekomen van voorwaardelijke invrijheidsstelling	Betrokkenen verwacht dit met uitgangsvergunning en is boos op PSD (zegden dat ze wachten op nieuws van Brussel – wat hij betwist) PSD begrijpt dat betrokkene niet meer kan volgen en ze zullen hem schriftelijk uitleg geven over de het dossier

Wij signaleren een problematiek die we niet kunnen onderbrengen in een van de voorziene categorieën: bij overbrenging naar de rechtbank door DAB gelden regels die niet steeds helder zijn. We ontvingen in december een klacht over het niet mogen meenemen van papieren en schrijfgierief. Navraag bij directie leerde:

- Dat het aan de advocaat is om de beklaagde zelf iets van schrijfgierief te geven om zaken te kunnen noteren op de rechtbank
- Dat het aan de overbrengingsdienst zelf is om te bepalen wat er mee mag genomen worden en dat een pen gelabeld wordt als een potentieel wapen

Wij signaleren hier ook het ontbreken van topic om (organisatorische) problemen met regelmatig externe verplaatsingen (paleis, pijnkliniek,...) aan te geven

VIII. Personeel

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
<i>Gevangenisdirectie</i>			➤ Het huidige directieteam pakt constructief processen aan en dit in constructieve communicatie met CVT
<i>Bewakingspersoneel (werkomstandigheden, voortdurende afwezigheid, werving, overplaatsing)</i>	juli aug dec	Onderbemanning wegens verlof Klachten over respectloze PB-ers Zelfde klant, zelfde klacht beleefdheid. denkt dat hier PB-ers op tuchtmutatie zitten	Weinig aan te doen, ze roosteren zo optimaal mogelijk Directie zegt: hier zit geen enkele PB-er met een tuchtmaatregel
<i>Psychosociale Dienst (PSD)</i>	juli aug sept...	Duurtijd behandeling dossier Trage werking Kwam bijna elke maand terug in gevarieerde vorm = structureel!	Voorgesteld om af en toe overleg te kunnen hebben met PSD indien er vragen zijn bij een bepaald dossier- eventueel per mail Personeelstekort = structureel (koppen tellen i.p.v. VTE) <ul style="list-style-type: none"> - Te weinig uren effectieve aanwezigheid - Niet vervangbaar wegens tellen in 'koppen' - Recordbezettingcijfers - Grote turnover met dagelijks 4à5 intakes: voorrang krijgen - Gevolg: deadline van 6 weken niet halen voor penitentiair verlof, ET, vervroegd in vrijheid...gevolg: frustraties betrokkenen... gevolg afreageren en tuchten waardoor nog vertraagd wordt... gevolg meer frustratie (cirkel rond!)

IX. Garanties

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
Recht op informatie (juridische procedure, beroep, HR, enz.)	dec	Huishoudelijke reglement is niet beschikbaar in andere talen dan het NL. Allerhande klachten	Zou in Brussel in behandeling zijn maar kan lang duren Een aanmerkelijk aantal klachten zijn het gevolg van gebrekkige of laattijdige (verstaanbare) informatie over de juiste procedure om iets te bekomen als gedetineerde Vertaling huishoudelijk reglement is om deze reden dringend.
<i>e. Rapportbriefje/ interne communicatie</i>	aug	Opnieuw klacht over verdwijnen Rapportbriefjes	Blijkt waarschijnlijk niet te kloppen. Rapportbriefjes worden aan PB afgegeven, of aan een fatik in aanwezigheid van een PB.

X. Werk/rol van een Commissie van Toezicht

a. Geïdentificeerde problematische situaties + goede praktijken	mnd	b. Probleemschets	c Aanbevelingen en follow-up
Contact gedetineerde personen met CvT (staat postbus, rapportbrieven aantal, niet aankomen, mailwisseling/ prison cloud, enz.)	nov dec	Niet altijd eenvoudig om briefjes ongezien te posten in de brievenbus bij een 'gesloten cel'-regime. Het huidige systeem remt sommige gedetineerden om expliciet hun klacht neer te schrijven of zelfs te rapporteren. idem	Besproken met directie. Men ging eens nadenken over betere plaats om bus te hangen. Niet eenvoudig gezien bus nu op weg naar wandeling maar dus ook dicht tegen centrale desk Niet iedereen gaat langs daar wandelen. Als je niet moet 'passeren' moet je aan PB of fatik vragen om briefje te posten. Geen enkele controle op of dit effectief gebeurt

IX. Advies en informatie voor de CTRG

Wij vermelden hieronder de correspondentie sinds de start van de nieuwe werking.

- 26.09.19: mail i.v.m. toegang tot gevangenis voor een lid.
- 27.10.19: inlichtingen gevraagd i.v.m. huishoudelijk reglement
- 28.11.19: mail i.v.m. de administratieve gegevens van de leden
- 13.12.19: mail i.v.m. ontslag van een lid.
- 13.12.19: opvragen reservelijst kandidaat leden
- 16.12.19: mail i.v.m. de overname van het secretariaat
- 18.12.19: vraag aan ctrg i.v.m. archief, bijhouden van verslagen, zitpenningen
- 23.12.19: vraag i.v.m. kwartaalstaat voor de zitpenningen.
- 30.12.19: overmaken aan ctrg van Huishoudelijk Reglement.
- 31.12.19: werfreserve van leden opgevraagd.

X. Conclusie(s) en voornemens voor de werking 2020

De vroegere commissie heeft zijn werkzaamheden goed afgerond en de nieuwe samenstelling en opdracht heeft kennismakings- en inwerkwerkzaamheden meegebracht in het najaar. Deze nieuwe regelgeving heeft de bijeenkomsten van de commissie in 2019 wat specifiek ingekleurd. Voor de inhoudelijke elementen verwijzen we naar het verslag hierboven.

Thema's die voor de toekomst alvast op agenda staan:

- Voor wat de samenstelling van de commissie betreft zal het verder inwerken van de nieuwe, enthousiaste leden een van de opvolgpunten worden
- De vervollediging van de commissie is een dringende opdracht. Er dienden zich al een aantal gegadigden aan. De verkennende gesprekken, de beslissingsfase en de communicatie met de centrale raad hierover staan gepland voor begin 2020.
- Onze secretaris Jean-Pierre De Visscher verlaat ons na 14 jaar hoogstaande dienstverlening begin 2020. De overdracht en de inwerking van de heer A. Piret als nieuwe secretaris is eveneens een taak voor 2020.
- Voor de voorzitter is het verder kennismaken met de nieuwe directieleden en het samen op stapel zetten van een functionele overlegstructuur een van de opdrachten
- De voorbereiding van de operationalisering van het beklagluik is zeker een van de vaste agendapunten in 2020
- Wij zullen zeker de vorderingen van de bouw van de nieuwe gevangenis opvolgen
- Inhoudelijk zullen we in de loop van 2020 een ontmoeting organiseren met een aantal diensten: PSD, externe dienstverlening,...